

Parlament – 17.05.2018

D'Parlament ass de Kär vun der legislativer Gewalt vum Staat, well hei d'Gesetzer gemaach ginn. D'Parlament besteet aus Parlamentsmemberen, déi an Demokratien direkt vum Vollek gewielt ginn. Zu Lëtzebuerg gi si Deputéierte genannt. D'Lëtzebuenger Parlament heescht Chambre des Députés oder och einfach Chamber a besteet aus 60 Deputéierten déi all 5 Joer bei de Chamberwahlen nei gewielt ginn.

Dëst ass awer jee no Land ënnerschiddlech. Et gëtt net iwwerall am Ofstand vu 5 Joer gewielt. An Däitschland zum Beispill gëtt all 4 Joer e neie Bundestag gewielt. Am Prinzip kann een och soen, dass wat d'Land méi grouss ass et méi Deputéierte ginn. Déi franséisch Assemblée nationale zum Beispill huet 577 Memberen.

Ee Parlament kann aus enger oder zwou sougenannte Kummere bestoen. An den USA zum Beispill besteet d'Parlament – genannt Congress – aus zwou Kummeren, dem Repräsentantenhaus an dem Senat. Béid Kummeren hunn ënnerschiddlech Aufgaben a Verantwortungen, déi an der Verfassung stinn. Déi zwou Kummere mussen fir e Gesetz stëmmen, fir dass et ugeholl gëtt.

A Portugal besteet d'Parlament just aus enger Kummer, genau wéi zu Lëtzebuerg. Zu Lëtzebuerg gëtt et awer de Staatsrot. Dëse kuckt, ob d'Gesetzer, déi proposéiert ginn, net mat anere Gesetzer oder der Verfassung a Konflikt stinn. Du mierks also, dass d'Parlament immens ënnerschiddlech sinn, jee no Land a politeschem System. D'Hauptaufgab vum Parlament, nämlech d'Gesetzer ze stëmmen, ass awer iwwerall déiselwecht.

D'Deputéierte verrieden d'Bierger, déi si gewielt hunn am Parlament. Dat ass immens wichteg fir d'Demokratie, well et jo am Parlament ass, wou d'Gesetzer gestëmmt ginn. Normalerweis stëmmt d'Parlament mat enger einfacher Majoritéit of. Dat heescht, méi wéi d'Halschent vun de Memberen vum Parlament muss dem Gesetz zoustëmmen, fir dass et ugeholl gëtt.

D'Parlament huet awer och nach aner Aufgaben, ausser d'Gesetzer ze stëmmen. D'Deputéierte kënnen z.B. och selwer Gesetzer vorschloen an doriwwer an de Sëtzunge vum Parlament diskutéieren. Iwwerhaupt ass d'Diskussioun am Parlament immens wichteg. Virun all Ofstëmmung vun engem Gesetz gëtt et eng ausféierlech Diskussioun tëscht all de Parteien, déi am Parlament vertruede sinn.

D'Parlament huet och d'Aufgab, d'Regierung ze kontrolléieren a kann dofir Enquêtë maachen, wann et begrënt Verdächtigung gëtt, dass d'Regierung oder verschidde Memberen vun der Regierung Gesetzer gebrach hunn. An engem parlamentaresche System, wéi zu Lëtzebuerg, kann d'Parlament deemno d'Regierung ofsetzen mat engem sougenannte Mësstrauensvot. Wa méi wéi d'Halschent vun den Deputéierten, also d'Majoritéit, dofir stëmmt, muss d'Regierung komplett zerécktrieden.

D'Parlament huet och eng wichteg Roll, wat de Staatsbudget ugeet. De Staatsbudget gëtt all Joer nei gestëmmt a schreift fest, a wat fir Beräicher Suen ausgi ginn a wéi d'Projete vun der Regierung finanziert ginn. D'Parlament muss dem Budget zoustëmmen, fir dass d'Regierung en dierf ëmsetzen.

POLITIKLEXIKON

Dat gött dem Parlament also eng weider Méiglechkeet, d'Regierung ze kontrolléieren, well et ouni e Budget quasi onméiglech ass ze regéieren.

A ville Länner wíelt d'Parlament och d'Leit fir verschidde wichteg Posten, wéi zum Beispill Riichter vun héije Geriichter oder de Parlamentspresident.

D'Parlament ass also en immens wichtigen Deel vun eiser Demokratie an huet dowéinst och zimlech vill Muecht. Déi grouss Muecht féiert dozou, dass den Afloss, dee vu baussen op d'Deputéierte geholl gött, an de leschte Joren ëmmer méi grouss ginn ass. An deem Fall schwätzt ee vu Lobbying. Do probéieren Entreprises, net-staatlech Organisatiounen an aner Gruppen, déi d'Interessi vun engem bestëmmten Deel vun der Bevëlkerung verrieden, d'Deputéierten esou ze beaflossen, dass si Gesetzer maachen, déi där jeeweileger Grupp notzen. Esou Gruppe sinn zum Beispill grouss international Autosproduzenten, déi sech fir Gesetzer asetzen, déi et hinnen erméiglechen, méi Autoen ze verkafen, awer och zum Beispill net-staatlech Ëmweltorganisatiounen, déi sech fir Gesetzer asetzen, déi d'Ëmwelt besser schützen.

Letztendlech bleift dee gréissten Afloss awer beim Vollek, well et nämlech d'Bierger vum Land sinn, déi decidéieren, wien an d'Parlament kënt a wien net.